

El mestre

Lluís Calderer va ser un mestre. Creia en la necessitat de "transcendir-nos" culturalment, de traspasar el nostre testimoni a les generacions futures. D'aquesta manera, deia, la tradició es perpetua, i continua fluint, a vegades fins i tot d'una forma invisible, com un riu que en les maltempsades s'enfonsa a sota terra, però segueix el seu recorregut històric per després aflorar i esclatar. Som una cultura que viu per a la història, que es remunta als temps dels quals tenim memòria, i que es projecta fins als límits de la nostra voluntat. D'aquesta manera, posava com a exemple el Lluís, som hereus d'Ausiàs March perquè J.V. Foix el va reencarnar en la seva poesia d'avantguarda. Igualment en som hereus perquè Carles Riba en va manllevar el significat profund dels mots. Som hereus d'una tradició cultural, amb la qual dialoguem o discutim. L'enaltim o la reinterpretem, en prenem models o en desballestem els principis, i tant si fem una cosa com l'altra la reforcem, la convertim en pura energia. L'únic que una tradició no tolera és l'oblit, la negació o l'autoodi. Recordo un Lluís molt preocupat per tot això, i per la supervivència, en les llargues converses de tarda en bars de Manresa o a la sala d'estar de casa seva.

I per això, ara que ens ha deixat, em sento més que mai deixeble seu. Amb ell vam compartir molts moments a l'entorn de la revista "Faig", de la qual era l'ànima: vam intentar fer un canvi d'orientació a la revista (cap a "Faig Arts") que malauradament no va acabar de reeixir: no hi ha mai diners a Catalunya per a projectes d'alta cultura. També el recordo a Faig Cultura -amb Jaume Badia, Pere Fons o Pep Pujol- i els cicles de conferències que organitzaven. I en l'entorn de Quaderns de Taller, on ell era també un referent indiscutible. Però on més li he d'agrair el seu paper va ser al llarg dels més de quatre anys en què vaig coordinar el suplement "Cultures" de "Regió7". El Premi Nacional de Periodisme, que em van atorgar l'any 1994, li pertany més a ell que a mi. M'agrada recordar tot això ara que el bon amic Jordi Estrada em convida a omplir el buit que el Lluís deixa en aquesta revista. I voldria pensar que els que hem compartit amb ell tantes coses som dignes d'haver-ne agafat el testimoni i, sobretot, sabrem cedir-lo als que seran els protagonistes futurs de la nostra història.

Il·lustració: Erques Torres.